

**ONDERZOEK  
PILOTPROJECTEN  
CAMPUSSEN**



**BENCHMARKRAPPORT  
BOP ACADEMIE**

B. Bieleman

M. Boendermaker

**ONDERZOEK PILOTPROJECTEN  
CAMPUSSEN**

**BENCHMARKRAPPORT  
BOP ACADEMIE**

*December 2010*

©INTRAVAL

Groningen-Rotterdam

## 1. Inleiding

In de periode 2007-2010 heeft onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL in opdracht van het ministerie voor Jeugd en Gezin onderzoek verricht naar negen pilotprojecten voor niet-participerende jongeren. Dit onderzoek bestond uit een effectevaluatie en een procesevaluatie. Voor de effectevaluatie zijn onder meer op drie momenten vragenlijsten afgenomen bij de deelnemers van de projecten (bij instroom, bij uitstroom en een half jaar na uitstroom). In het kader van de procesevaluatie is de aanpak van de projecten beschreven volgens een aantal effectiviteitscriteria en zijn op verschillende momenten gesprekken gevoerd met projectleiders en projectmedewerkers. Bij de laatste interviewronde zijn tevens gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van instanties waarmee de projecten samenwerken. De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in drie onderzoeksrapporten.<sup>1</sup>

Aanvullend is per project een benchmark opgesteld, waarin de individuele projectresultaten worden vergeleken met de gemiddelde resultaten. Hiermee krijgt elk project inzicht in zijn eigen resultaten. Voor het samenstellen van deze benchmarks is gebruik gemaakt van de gegevens en onderzoeksresultaten zoals gepresenteerd in het eindrapport.

In dit benchmarkrapport komen de resultaten van de BOP Academie (Deventer) aan de orde. Daarbij wordt om te beginnen kort ingegaan op de belangrijkste projectkenmerken van de BOP Academie. In paragraaf 3 komen de resultaten van de deelnemers van de BOP Academie op de hoofddoelen en subdoelen aan de orde, waarbij deze resultaten worden afgezet tegen de resultaten van de negen projecten gezamenlijk. In paragraaf 4 wordt nagegaan in hoeverre de BOP Academie invulling geeft aan de projectkenmerken die in de evaluatie van de negen projecten naar voren zijn gekomen als werkzame kenmerken voor de aanpak van de deelnemers.

## 2. Projectkenmerken

In de evaluatie van de pilotprojecten zijn 12 projectkenmerken onderscheiden op basis waarvan de projecten onderling van elkaar kunnen verschillen, namelijk<sup>2</sup>:

- duur
- intensiteit
- in of buiten de eigen omgeving
- individuele of groepsgerichte aanpak
- toepassing van dwang- en drangmiddelen
- vorm en functie theoretische onderbouwing
- aandacht voor context deelnemer
- competentiegerichte benadering
- het aanbieden van scholing
- aandacht voor discipline en structuur
- aandacht voor nazorg
- samenwerking tussen instanties

De BOP Academie is een project dat bedoeld is voor jongeren met ontwikkelpotentie, die vanwege gedragsproblemen niet mee kunnen komen of zich niet meer kunnen handhaven in het reguliere onderwijs. Deze jongeren kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan het project, maar ook kan er bij plaatsing sprake zijn van dwang vanuit bijvoorbeeld reclassering.

---

<sup>1</sup> Bieleman, B. J. Snippe, M. Boendermaker, M. Hofman (2008). Onderzoek pilotprojecten campussen. 1. Beschrijving projecten en doelgroep. St. INTRAVAL, Groningen- Rotterdam; Bieleman, B. J. Snippe, M. Boendermaker, M. Hofman (2009). Onderzoek pilotprojecten campussen. 2. Voortgang en theoretische onderbouwing. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam; Bieleman, B. en M. Boendermaker (2010). Onderzoek pilotprojecten campussen. 3. Eindrapport: proces- en effectevaluatie. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.

<sup>2</sup> Een schematisch overzicht van deze kenmerken is bijgevoegd in bijlage 1.

De deelnemers wordt een intensief programma geboden op werkdagen van 8.00 uur tot 20.00 uur, bestaande uit onder andere training van vaardigheden, scholing, loopbaanoriëntatie, sport en vrijetijdsbesteding. De deelnemers wordt de mogelijkheid geboden binnen de setting van het project een schoolprogramma te volgen op VMBO, HAVO, VWO of MBO-niveau. De aanvankelijk verwachte projectduur van de BOP Academie was drie maanden tot twee jaar. In de praktijk blijken de meeste deelnemers na maximaal een jaar het project te verlaten. Door het project wordt na afloop een nazorgprogramma geboden.

Het theoretisch kader waarop de aanpak van de BOP Academie is gebaseerd is gaandeweg het project schriftelijk vastgelegd. Binnen de aanpak is veel aandacht voor de context van de deelnemer. Daarnaast vormt het bieden van discipline en structuur een essentieel onderdeel, wat wordt vormgegeven door het creëren van een arbeidscultuur. Oorspronkelijk was de bedoeling om binnen het project veel gebruik te maken van groepsprocessen en peereducatie, omdat bleek dat deze werkwijze niet leidde tot de beoogde resultaten is al in een vroeg stadium besloten deze groepsaanpak los te laten. Hoewel wel gebruik wordt gemaakt van groepsprocessen, is de nadruk verschoven naar de authenticiteit van het individu binnen de groep.

De BOP Academie wordt aangestuurd door een stichting waarbinnen verschillende instanties zijn vertegenwoordigd. Bij de uitvoering van het project worden bovendien externe instanties ingeschakeld voor het verzorgen van bepaalde programma-onderdelen, bijvoorbeeld scholing.

### **3. Resultaten deelnemers**

Voor de evaluatie van de pilotprojecten zijn op verschillende momenten vragenlijsten afgenomen bij de jongeren die in de periode november 2007 tot en met december 2008 bij de pilotprojecten zijn ingestroomd: op het moment van instroom in het project; bij uitstroom uit het project; en een half jaar na uitstroom. Door de instroom- en de uitstroommeting met elkaar te vergelijken wordt een beeld gegeven van de resultaten op korte termijn, terwijl voor de resultaten op langere termijn de instroom- en vervolgmeting met elkaar worden vergeleken.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de resultaten van de deelnemers van de BOP Academie. Daarbij wordt om te beginnen ingegaan op de mate waarin de voor de campussen beoogde doelgroep is bereikt. Vervolgens komt de verhouding tussen het aantal jongeren dat is uitgestroomd en het aantal jongeren dat is uitgevallen aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de resultaten van de jongeren op het hoofddoel en de subdoelen. De resultaten van de deelnemers van de BOP Academie worden telkens vergeleken met de resultaten van alle deelnemers van de negen pilotprojecten.

#### **3.1 Bereikte doelgroep**

Uitgaande van Kamerstukken over de pilotprojecten (TK II 2005/2006, 23 972, nr. 85) en de gesprekken die zijn gevoerd met beleidsmedewerkers van betrokken ministeries zouden de pilotprojecten bedoeld zijn voor jongeren van 12 tot 27 jaar, die gedurende langere tijd niet naar school gaan, geen werk hebben, geen uitkering ontvangen en niet op zoek zijn naar scholing of werk, niet over een startkwalificatie beschikken en door bestaande voorzieningen niet worden bereikt. In later gedateerde stukken (TK II 2006/2007, 31 001, nr. 22) wordt aangegeven dat het gaat om jongeren die niet naar school gaan, geen baan hebben en ook niet op zoek zijn naar werk of opleiding, die soms voor ernstige overlast zorgen of af dreigen te glijden naar blijvende werkloosheid. Ook hierin wordt opgemerkt dat het moet gaan om jongeren die met de gebruikelijke instrumenten niet worden bereikt.

De doelgroep die door de pilotprojecten wordt bereikt komt slechts ten dele overeen met de beoogde doelgroep. Tabel 1 toont de school/werksituatie in de periode voor instroom van de jongeren van de BOP Academie en de jongeren uit de totale onderzoeksgroep. Uit de tabel blijkt dat van de 32 jongeren van de BOP Academie die in het onderzoek zijn opgenomen drie jongeren (9%) geen werk of scholing hadden in de zes maanden voor instroom in het project. Voor de totale onderzoeksgroep geldt dit voor 13% (37 jongeren). Dit verschil is niet significant.<sup>3</sup>

Tabel 1 Beoogde doelgroep: geen werk of school in zes maanden voor instroom

	BOP Academie (n=32)		Totaal (n=277)	
	n	%	n	%
Geen werk of school in zes maanden voor instroom	3	9	37	13
Wel werk of school in zes maanden voor instroom	29	81	240	87
<b>Totaal</b>	<b>32</b>	<b>100</b>	<b>277</b>	<b>100</b>

### 3.2 Uitstroom versus uitval

Van de 32 jongeren bij de BOP Academie die in het onderzoek zijn opgenomen, zijn vijf jongeren negatief uitgevallen uit het project (16%) (zie tabel 2). De 27 jongeren (84%) die de BOP Academie wel hebben afgerond, kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën, namelijk: jongeren die het project volledig hebben afgemaakt (17 jongeren, 63%); jongeren die het project voortijdig hebben verlaten, maar wel positief hebben afgesloten (5 jongeren, 19%); en jongeren die ten tijde van het afronden van het onderzoek (februari 2010) nog in het project zaten (5 jongeren, 19%).

Wanneer deze cijfers worden vergeleken met de cijfers voor de negen pilotprojecten gezamenlijk blijkt dat het percentage uitstromers bij de BOP Academie vergelijkbaar is met de totale onderzoeksgroep, respectievelijk 84% en 81%. Bij uitsplitsing binnen de uitstromers, blijkt dat het percentage jongeren bij de BOP Academie dat het project helemaal heeft afgerond vrijwel gelijk is als bij de totale onderzoeksgroep: respectievelijk 63% en 65%. Ook het percentage jongeren dat het project niet volledig afrondt, maar desondanks positief beëindigt en het percentage jongeren dat dat nog niet was uitgestroomd is bij de BOP Academie vrijwel gelijk aan de totale onderzoeksgroep: bij de BOP Academie omvatten deze beide categorieën elk 19% van de jongeren, bij de totale onderzoeksgroep gaat het in beide gevallen om 17%.

Tabel 2 Uitstroomsituatie

	BOP Academie (n=32)		Totaal (n=277)	
	n	%	n	%
Positieve uitstroom	27	84	224	81
Project helemaal afgerond	17	63	146	65
Voortijdige positieve uitval	5	19	39	17
Nog niet uitgestroomd	5	19	39	17
Negatieve uitval	5	16	53	19
<b>Totaal</b>	<b>32</b>	<b>100</b>	<b>277</b>	<b>100</b>

<sup>3</sup> Gezien het kleine aantal respondenten zijn de mogelijkheden voor het vaststellen van significante verschillen beperkt. Bij het vaststellen van significante verschillen is zowel gekeken naar een waarschijnlijkheidspercentage van 95% ( $p < 0,05$ ) als naar een waarschijnlijkheidspercentage van 90% ( $p < 0,10$ ).

### 3.3 Resultaten op hoofddoel

In het onderzoek is nagegaan in hoeverre de deelnemers aan de pilots een verbetering laten zien op het hoofddoel en de subdoelen van de projecten. De hoofddoelstelling van de pilotprojecten is het toeleiden van jongeren naar scholing of werk. Om vast te stellen of dit hoofddoel behaald is, is van alle deelnemers nagegaan of er sprake is van een verbetering in de school- of werksituatie. Daarvoor zijn de gegevens uit de uitstroommeting en de vervolgmeting gecombineerd.

Tabel 3 toont de resultaten op het hoofddoel van de deelnemers van de BOP Academie in vergelijking met de totale populatie. Van de jongeren 26 van de BOP Academie waarbij meerdere metingen zijn afgenomen, blijkt bij 89% (23 jongeren) een verbetering te hebben plaatsgevonden op het gebied van scholing en/of werk. Dit percentage verschilt niet significant van het percentage in de gehele onderzoeksgroep (79%).

Ook wanneer wordt gekeken naar het type verbetering van deze jongeren, blijken de resultaten van de BOP Academie vergelijkbaar met de totale onderzoeksgroep. Van de 23 jongeren bij de BOP Academie die een verbetering laten zien is er bij 14 jongeren (61%) sprake van een verbetering in de schoolsituatie. Bij de totale onderzoeksgroep geldt dit voor 68%. Het percentage jongeren bij de BOP Academie dat een verbetering laat zien in de werksituatie is lager dan bij de onderzoeksgroep als geheel (4% tegenover 14%). Het percentage jongeren bij wie een verbetering plaatsvindt in de school- én werksituatie en het percentage jongeren dat doorstroomt naar een ander traject is bij de BOP Academie voor beide 17%, wat hoger is dan bij de totale onderzoeksgroep (11% school én werk, 7% ander traject). Deze verschillen zijn niet significant.

Tabel 3 Verbetering hoofddoel: school- en/of werksituatie

Verbetering	BOP Academie (n=26)		Totaal (n=169)	
	n	%	n	%
Ja	23	89	133	79
School	14	61	91	68
Werk	1	4	19	14
Ander traject of instelling	4	17	9	7
School en werk	4	17	14	11
Nee	3	11	36	21
<b>Totaal</b>	<b>26</b>	<b>100</b>	<b>169</b>	<b>100</b>

### 3.4 Resultaten op subdoelen

Naast het hoofddoel worden door de projecten verschillende subdoelen onderscheiden. Deze subdoelen moeten ertoe bijdragen dat de hoofddoelstelling wordt behaald. Hoewel de subdoelen die de projecten nastreven divers zijn, wordt een aantal subdoelen door de meeste projecten genoemd, namelijk:

- het vergroten van de motivatie
- het versterken van het gevoel van eigenwaarde
- het bijbrengen van (zelf)discipline
- het aanleren van sociale vaardigheden
- het verminderen van criminaliteit en probleemgedrag

#### Korte termijn

Door de scores van de instroommeting te vergelijken met de scores van de uitstroommeting, kan inzicht worden verkregen in de verbeteringen van de subdoelen op korte termijn. Tabel 4 toont de scores van de subdoelen bij de instroommeting en de uitstroommeting van de deelnemers van de BOP Academie en de deelnemers uit de totale onderzoeksgroep.

De veranderingen die bij de deelnemers de BOP Academie hebben dezelfde richting als de veranderingen bij de totale onderzoeksgroep. Er doen zich enkele (niet statistisch te onderbouwen) verschillen voor. Zo laten de deelnemers van de BOP Academie op korte termijn een sterkere stijging zien in motivatie en sociale vaardigheden. Bij instroom scoren de deelnemers van de BOP Academie evenals de deelnemers van de totale onderzoeksgroep 8,3 op motivatie. Bij uitstroom is de motivatie van de deelnemers gestegen naar 8,9, terwijl de motivatie van de totale onderzoeksgroep stijgt naar 8,5. Ook op sociale vaardigheden stijgt de score van de deelnemers van de BOP Academie meer dan bij de totale onderzoeksgroep: respectievelijk een stijging van 6,4 naar 7,1 en een stijging van 6,4 naar 6,5.

Tabel 4 Scores subdoelen korte termijn (instroom- en uitstroommeting)

	BOP Academie (n=18-23)				Totaal (n=107-138)			
	Instroom		Uitstroom		Instroom		Uitstroom	
	m <sup>1</sup>	sd <sup>2</sup>	m	sd	m	sd	m	sd
Motivatie	8,3	0,6	8,9	0,8	8,3	0,6	8,5	0,8
Gevoel van eigenwaarde	7,8	2,1	8,1	1,8	8,0	1,7	8,2	1,6
(Zelf)discipline	6,9	1,6	7,2	1,2	7,0	1,5	7,1	1,5
Sociale vaardigheden	6,4	1,0	7,1	1,2	6,4	1,0	6,5	1,1
Middelengebruik	3,9	2,9	4,2	2,7	3,2	3,0	3,3	2,8
Strafbare gedragingen	1,4	1,6	1,0	1,6	1,2	1,7	0,5	1,0

<sup>1</sup> m = gemiddelde; <sup>2</sup> sd = standaarddeviatie

### Langere termijn

Door de instroommeting en de vervolgmeting met elkaar te vergelijken kan een beeld worden verkregen van de veranderingen van de deelnemers op de subdoelen op langere termijn (tabel 5). De deelnemers van de BOP Academie blijken op lange termijn significant meer verbetering te laten zien op het subdoel sociale vaardigheden dan de totale onderzoeksgroep, namelijk een stijging van 6,5 naar 7,0 tegenover een stijging van 6,4 naar 6,5. Dit verschil hangt mogelijk samen met het nazorgprogramma dat door de BOP Academie aan de deelnemers wordt aangeboden. Naast dit verschil kunnen ook enkele andere (niet statistische te onderbouwen) verschillen worden opgemerkt. Zo is het middelengebruik van de deelnemers bij de BOP Academie bij instroom met een score van 4,8 hoger dan bij de totale onderzoeksgroep (3,5). Zowel bij de deelnemers van de BOP Academie als bij de totale onderzoeksgroep is dit middelengebruik zes maanden na afloop van het project gestegen, respectievelijk naar 5,6 en 4,2.

Tabel 5 Scores subdoelen lange termijn (instroom- en vervolgmeting)

	BOP Academie (n=15-18)				Totaal (n=55-98)			
	Instroom		Vervolg		Instroom		Vervolg	
	m	sd	m	sd	m	sd	m	sd
Motivatie	8,3	0,6	8,6	0,9	8,1	0,6	8,5	0,9
Gevoel van eigenwaarde	8,1	1,9	8,4	1,2	8,0	1,8	8,4	1,4
(Zelf)discipline	6,6	1,6	7,4	1,3	6,8	1,5	7,3	1,5
<i>Sociale vaardigheden<sup>1</sup></i>	<i>6,5</i>	<i>1,0</i>	<i>7,0</i>	<i>1,1</i>	<i>6,4</i>	<i>0,9</i>	<i>6,5</i>	<i>1,1</i>
Middelengebruik	4,8	2,5	5,6	2,1	3,5	2,9	4,2	3,3
Strafbare gedragingen	2,2	2,0	0,6	1,1	1,7	1,9	0,5	1,0

<sup>1</sup> Significant verschil tussen verschillen BOP Academie en verschillen bij totale onderzoeksgroep,  $p < 0,10$ .

## 4. Leerpunten proces- en effectevaluatie

In het onderzoek naar de negen pilotprojecten is nagegaan welke projectkenmerken een belangrijke rol spelen bij het behalen van succes. Hierbij is ten eerste gebruik gemaakt van de informatie uit de procesevaluatie. In de gesprekken met projectmedewerkers, projectleiders en samenwerkende partijen, die in het kader van de procesevaluatie zijn gevoerd, zijn verschillende aandachtspunten naar voren gekomen die door de betrokkenen van belang worden geacht voor

de aanpak van niet-participerende jongeren. Daarnaast is gebruik gemaakt van gegevens uit de effectevaluatie. In de effectevaluatie is nagegaan in hoeverre de aanwezigheid van verschillende kenmerken verband houdt met het behalen van resultaten op het hoofddoel en de subdoelen.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de projectenkenmerken die uit de proces- en effectevaluatie als relevant naar voor zijn gekomen, waarbij telkens wordt aangegeven in hoeverre de BOP Academie invulling geeft aan deze kenmerken.

#### 4.1 Leerpunten procesevaluatie

In de gesprekken met projectleiders, projectmedewerkers en andere betrokken partijen zijn zeven verschillende aandachtspunten naar voren gekomen die waardevol worden geacht voor de aanpak van niet-participerende jongeren.<sup>4</sup> In matrix 1 wordt een overzicht gegeven van deze aandachtspunten, waarbij tevens wordt aangegeven in hoeverre de BOP Academie invulling geeft aan deze elementen. Van de zeven elementen die uit de procesevaluatie als waardevol naar voren zijn gekomen, zijn vijf elementen bij de BOP Academie aanwezig, namelijk: een intensieve, geïntegreerde 12-uursaanpak; het bieden van een integrale aanpak waarin verschillende partijen samenwerken; het bieden van een individuele aanpak op maat; het betrekken van de sociale omgeving; en kleinschaligheid. Daarnaast komt ook het bieden van concrete, nuttige en arbeidsgerelateerde werkzaamheden gedeeltelijk terug in de aanpak van de BOP Academie.

Matrix 1 Waardevolle elementen op basis van procesevaluatie

Waardevolle elementen	Aanwezigheid van dit kenmerk bij BOP Academie	Toelichting
Intensieve, geïntegreerde 12-uursaanpak	Ja	De BOP Academie biedt een intensieve 12-uursaanpak, waarin scholing, werk, begeleiding en vrije tijd zijn geïntegreerd.
Bieden van concrete, nuttige en arbeidsgerelateerde werkzaamheden	Deels	Het bieden van arbeidsgerelateerde werkzaamheden behoort niet tot de kern van de aanpak bij BOP Academie. Wel wordt deelnemers loopbaanoriëntatie geboden en krijgen ze de mogelijkheid tot het uitvoeren van betaalde werkzaamheden binnen een arbeidscultuur.
Integrale aanpak waarin verschillende partijen samenwerken	Ja	De BOP Academie wordt aangestuurd door een stichting waarbinnen verschillende instanties zijn vertegenwoordigd. Voor verschillende programma-onderdelen worden externe partijen ingeschakeld.
Individuele aanpak op maat	Ja	Voor iedere deelnemer wordt een persoonlijk plan opgesteld.
Betrekken van sociale omgeving	Ja	De BOP Academie vindt plaats in de directe leefomgeving van de jongere. In de aanpak wordt expliciet aandacht besteed aan de context van de deelnemer.
Fasering in de aanpak	Nee	In de aanpak van de BOP Academie wordt niet expliciet gesproken over fasering.
Kleinschaligheid	Ja	De BOP Academie vindt plaats in een kleinschalige setting.

<sup>4</sup> Een uitgebreide uiteenzetting van de ervaringen van betrokken partijen bij de BOP Academie is opgenomen in bijlage 5 van het eindrapport (Bieleman, B. en M. Boendermaker (2010). Onderzoek pilotprojecten campussen. 3. Eindrapport: proces- en effectevaluatie. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam).



## 4.2 Werkzame kenmerken effectevaluatie

In de analyses van de evaluatie van de pilotprojecten campussen is nagegaan in hoeverre de projectkenmerken verband houden met de door de projecten behaalde resultaten op het hoofddoel en de subdoelen. Hieronder worden deze werkzame kenmerken besproken, waarbij tevens wordt nagegaan in hoeverre de BOP Academie invulling geeft aan deze kenmerken.

### Hoofddoelen

Uit de effectevaluatie blijkt ten eerste dat deelnemers bij projecten die veel nadruk leggen op discipline en structuur vaker een verbetering laten zien op het hoofddoel dan deelnemers van projecten waarbij hiervoor niet expliciet aandacht is. Daarnaast blijken deelnemers van korte en middellange projecten het meeste te verbeteren wat betreft school- of werksituatie. De deelnemers van projecten die langer dan 12 maanden duren laten minder vaak een verbetering zien in hun school- of werksituatie. Matrix 2 toont dat de BOP Academie over deze beide werkzame kenmerken beschikt: het project duur 6 tot 12 maanden en het bieden van discipline en structuur vormt een essentieel onderdeel van het project.

Matrix 2 Werkzame kenmerken hoofddoel

Werkzaam projectkenmerk	Aanwezigheid van dit kenmerk bij de BOP Academie
Veel nadruk op discipline en structuur	Ja
Trajectduur minder dan 12 maanden	Ja

### Subdoelen

Wat betreft het belang van de verschillende projectkenmerken voor de verbetering op de subdoelen worden in het onderzoek geen duidelijke trends gevonden. Wel blijken verschillende projectkenmerken verband te houden met verbetering op één of enkele subdoelen. In totaal zijn 13 verbanden aangetroffen. Zo blijken projecten met een duur van 6 tot 12 maanden op korte termijn een sterkere verbetering te laten zien in de motivatie van deelnemers dan projecten met een duur van 3 tot 6 maanden. Op lange termijn blijken bijvoorbeeld de sociale vaardigheden van deelnemers van projecten binnen de eigen leefomgeving van de jongeren meer te verbeteren dan van deelnemers van projecten buiten de leefomgeving.

In onderstaande matrices wordt een compleet overzicht gegeven van de subdoelen en de projectkenmerken die verband houden met verbetering op deze subdoelen op korte termijn (matrix 3) en lange termijn (matrix 4). Daarbij wordt tevens aangegeven of bij de BOP Academie sprake is van deze kenmerken. De 13 verbanden die in het onderzoek zijn gevonden betreffen in totaal negen verschillende projectkenmerken. Bij de BOP Academie zijn al deze negen kenmerken aanwezig.

Matrix 3 Werkzame kenmerken voor verbeteren subdoelen korte termijn

Subdoel	Projectkenmerk dat verband houdt met verbetering op dit subdoel	Aanwezigheid van dit kenmerk bij de BOP Academie
Motivatie	Trajectduur 6-12 maanden	Ja
	Intensiteit van 12 uur per dag	Ja
	Expliciet aandacht voor context	Ja
	Scholingsaanbod	Ja
	Samenwerking als belangrijk element in de uitvoering / als kern van het project	Ja
Sociale vaardigheden	Toepassing van dwang en drang	Ja
Middelengebruik	Buiten de eigen omgeving	Nee
Strafbare gedragingen	Geen	
Gevoel voor eigenwaarde	Geen	
(zelf)discipline	Geen	

Matrix 4 Werkzame kenmerken voor verbeteren subdoelen lange termijn

Subdoel	Projectkenmerk dat verband houdt met verbetering op dit subdoel	Aanwezigheid van dit kenmerk bij de BOP Academie
Sociale vaardigheden	Binnen de eigen omgeving Theoretische onderbouwing Bieden van nazorgprogramma Toepassing van dwang en drang Samenwerking als belangrijk element in de uitvoering / als kern van het project	Ja Ja Ja Ja Ja
(zelf)discipline	Toepassing van dwang en drang	Ja
Middelengebruik	Geen	
Strafbare gedragingen	Geen	
Motivatie	Geen	
Gevoel voor eigenwaarde	Geen	

## BIJLAGE 1 PROJECTKENMERKEN BOP ACADEMIE

Onderstaand schema geeft een overzicht van de projectkenmerken waarop de negen pilotprojecten voor niet-participerende onderling van elkaar verschillen. De kenmerken van de BOP Academie zijn gearceerd weergegeven.

Matrix 1 Overzicht projectkenmerken BOP Academie

Projectkenmerken			
In- of buiten eigen omgeving	Buiten de eigen omgeving		In de eigen omgeving
Aandacht voor context deelnemer	Niet expliciet aandacht voor context deelnemer		Expliciet aandacht voor context deelnemer
Gebruik competentie- of oplossingsgerichte benadering	Competentie- of oplossingsgerichte benadering is niet expliciet genoemd als onderdeel van de methodiek		Competentie- of oplossingsgerichte benadering is beschreven als essentieel onderdeel van de methodiek
Duur	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	Langer dan 12 maanden
Intensiteit	8 uur of minder per dag	12 uur per dag	24 uur per dag
Aanbieden van scholing in binnen het project	Geen scholingsaanbod binnen de setting van het project	Mogelijkheid tot behalen van certificaten	VMBO, HAVO, VWO of MBO binnen de setting van het project
Individuele of groepsgerichte aanpak	Voornamelijk groepsgericht	Zowel groepsgericht als individueel	Voornamelijk individueel
Toepassing dwang/drang	Niet of nauwelijks toepassing van dwang- of drangmiddelen	Bij sommige deelnemers toepassing van dwang- of drang	Deelname aan project alleen mogelijk op last van rechter of voogd
Aandacht voor discipline en structuur	Bieden van structuur wordt niet genoemd als essentieel onderdeel	Wel aandacht voor structuur, maar minder nadrukkelijk	Discipline en structuur als essentieel onderdeel van de aanpak
Samenwerking met betrokkenen	Samenwerking bestaat met name uit contact met verwijzers of het inschakelen van gespecialiseerde hulp	Samenwerking als belangrijk element in de uitvoering	Samenwerking als kern van het project
Aandacht voor nazorg	Geen actief, gestructureerd nazorgtraject	Nazorg wordt verzorgd door samenwerkende instantie	Nazorgprogramma door project zelf
Vorm en functie theoretische onderbouwing	Geen schriftelijk vastgelegde theorie	Theorie vanuit overkoepelende organisatie/ theorie niet vooraf schriftelijk vastgelegd	Theorie als fundament voor de aanpak

## COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres:  
Postbus 1781  
9701 BT Groningen  
E-mail [info@intraval.nl](mailto:info@intraval.nl)

Kantoor Groningen:  
St. Jansstraat 2C  
Telefoon 050 - 313 40 52  
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:  
Goudsesingel 68  
Telefoon 010 - 425 92 12  
Fax 010 - 476 83 76

*December 2010*

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

Tekst: B. Bieleman en M. Boendermaker  
Opdrachtgever: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport